

относительная атомная масса углерода? 5. Минимальное значение валентности. 6. Как называется способность вещества растворяться в воде или другом растворителе? 7. Сколько атомов кислорода содержит нитрат алюминия $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$? 8. Какие вещества подчиняются закону Авогадро?

по вертикалі: 2. Лабораторный сосуд грушевидной формы с обращенным в сторону носиком для перегонки и разложения вещества нагреванием.

Відповіді:

по горизонталі: 1. 1. Три 3. Медь 4. Двенадцать 5. Один 6. Растворимость 7. Девять 8. Газы.

по вертикалі: 2. Реторта.

Було встановлено, що така нетрадиційна форма роботи, як рішення кросворду, викликала підвищений інтерес у іноземних студентів підготовчого факультету до вивчення хімії і сприяла кращому засвоєнню матеріалу дисципліни та нової лексики.

Таким чином, кросворд може бути універсальною формою контролю знань із хімії іноземних студентів на підготовчому факультеті.

УДК 371.385-057.87

Т.М. Брикова, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота у вищому навчальному закладі відіграє важливу роль не тільки у вихованні свідомого ставлення студентів до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, але й прищепленні їм звички до спрямованої інтелектуальної праці.

Основним завданням вищої освіти є формування творчої особистості фахівця, який здатний до самоосвіти, інноваційної діяльності, саморозвитку. Вирішення цього завдання навряд чи можливо тільки шляхом передачі знань в готовому вигляді від викладача до студента. Необхідно перевести студента з пасивного споживача на активного творця знань, що вміє знайти оптимальний результат і довести його правильність, сформулювати проблему та проаналізувати шляхи її вирішення.

Важливо зазначити, що самостійна робота студентів є не просто однією з форм освітнього процесу, а повинна стати його основою.

Слід зазначити, що самостійна робота часто викликає у студентів ряд труднощів. Головні складнощі пов'язані з необхідністю самостійної організації своєї роботи. Багато студентів відчувають деякі труднощі, пов'язані з незнанням загальних організаційних правил, відсутністю навичок аналізу, конспектування, роботи з першоджерелами, практично повною відсутністю психологічної готовності до самостійного навчання, умінням чітко і ясно викладати свої думки, планувати час, враховуючи індивідуальні особливості своїх фізіологічних можливостей і розумової діяльності. Тому одним з основних завдань викладача є допомога студентам в організації їх самостійної роботи.

Мета самостійної роботи студентів (СРС) – це навчити студента осмислено працювати спочатку з навчальним матеріалом, потім з науковою інформацією, при цьому закласти основи самоорганізації для того, щоб привити вміння безперервно підвищувати свою кваліфікацію.

Головне завдання організації СРС полягає у створенні психолого-дидактичних умов розвитку інтелекту й мислення на заняттях будь-якої форми.

Аналіз виявив, що для підвищення ефективності самостійної роботи, яка стимулює інтелектуальний розвиток студентів, доцільно застосовувати сучасні педагогічні технології, що поєднують науково обгрунтовані колективні й індивідуальні форми роботи.

Використання таких форм індивідуальних робіт, як самостійна робота студентів з оригінальними джерелами інформації, написання ділових листів, підготовка рефератів, виступи з науковими доповідями на конференції різного рівня, сприяє поглибленню й розширенню знань, активізує пізнавальну діяльність, створює належні умови для самореалізації студента як особистості, що спонукає його до подальшої регулярної роботи в позааудиторний час, дозволяє визначити йому самому додаткові навчальні цілі.

Колективні форми самостійної роботи, такі як дискусії, ділові ігри, розвивають навички фахового спілкування та мовлення, сприяють формуванню власних думок студентів.

Процес творчого колективного розв'язання проблем, що стосується майбутньої професійної діяльності, заохочення ініціативності, існування чітко визначеного предмета обговорення за умови достатньої обізнаності студентів з лексичним матеріалом забезпечує умови для професійного зростання майбутніх фахівців і сприяє продуктивній самостійній роботі.

Однією із сучасних форм групової роботи є створення проєктів. Суть методу проєкту – досягнення дидактичної мети через розробку навчальної проблеми, яка повинна завершитися практичним результатом (проєктом).

Контроль і оцінювання результатів є важливою частиною самостійної роботи. Результати роботи студентів над навчальним матеріалом конкретної дисципліни повинні надаватися на перевірку викладачу у вигляді звітів, конспектів, тестів, креслень, кросвордів, графіків тощо.

Важливі також й інші аспекти проблеми, покращення яких може призвести до підвищення ефективності самостійної роботи. Це такі аспекти, як: правильність викладення лекційного матеріалу, проведення практичних, лабораторних та семінарських занять, групових консультацій, самостійної роботи під керівництвом викладача.

Таким чином, підвищення ефективності організації самостійної роботи студентів має надзвичайне значення та сприяє не тільки удосконаленню навчального процесу в цілому, але й допомагає їм у досягненні міцних знань, практичних навичок з вирішення будь-яких завдань, які пов'язанні з майбутньою спеціальністю.

УДК 378:37.026:811:111

І.Ю. Буковська, ст. викл. (*ХНУРЕ, Харків*)

ПІДГОТОВКА ФАХОВО СПРЯМОВАНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ДИДАКТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

На сучасному етапі стан і якість вищої освіти визначається як стратегічні показники розвитку країни, а ринок праці потребує нових умов для ефективного функціонування та накопичення людського та інноваційного потенціалу країни.

Усне і письмове спілкування англійською мовою дуже необхідне для багатьох людей: ми часто стикаємося з TV-мовленням, спілкуванням з іноземцями, як у житті, так і по Інтернету, а також з інструкціями з використання англійською мовою. Майбутній фахівець повинен використовувати іншомовні джерела інформації, активно співпрацювати із зарубіжними партнерами, представниками різних культур і рівнів професійної компетентності; мати уявлення про новітні наукові досягнення в своїй виробничій сфері.